

STENOGRAMA
ședinței Senatului din 26 martie 2024

SUMAR

1.	Întrebări, interpelări și răspunsuri.	2
2.	Declarații politice.	2

S T E N O G R A M A
ședinței Senatului din 26 martie 2024

Ședința a început la ora 12.06.

Lucrările ședinței au fost conduse de domnul Sorin Mihai Cîmpeanu, vicepreședinte al Senatului, asistat de domnul Sorin Lavric, secretar al Senatului.

Domnul Sorin Mihai Cîmpeanu:

Stimați colegi,

Declar deschisă sesiunea de întrebări, interpelări și răspunsuri, precum și sesiunea de declarații politice, astăzi, 26 martie.

Îi mulțumesc domnului senator Sorin Lavric pentru asistență.

*

Invit la microfon pe domnul senator Florian Bodog.

Domnul Florian-Dorel Bodog:

Mulțumesc, domnule președinte.

Doamnelor și domnilor colegi, voi începe cu întrebarea.

Întrebarea este adresată doamnei ministru Raluca Turcan și are ca obiectiv: „Industria filmului”.

Stimată doamnă ministru,

Presa din țara noastră a relatat recent faptul că Budapesta a devenit, după Londra, cel mai mare centru european pentru producția de filme de mare buget, în special americane, activitate care aduce în jur de un miliard euro anual la bugetul Ungariei.

Este vorba, desigur, despre un succes care a fost construit în timp, dar care, iată, dă roade. Jurnaliștii citați vorbesc despre un cumul de factori precum: o impozitare atractivă, forță de muncă de calitate, investiții în studiouri și varietatea patrimoniului arhitectural și natural.

Consider că toți acești factori, chiar la un nivel mai ridicat, se pot găsi și în România.

Din acest motiv, vă rog să-mi comunicați dacă ministerul pe care îl conduceți are în vedere proiecte de susținere a mediului antreprenorial în acest domeniu, precum și programe de parteneriat cu alte ministere, cum ar fi cel al turismului, de exemplu, pentru a valorifica potențialul României în industria cinematografică, pentru a concura cu succes oferta din țara vecină și, bineînțeles, pentru a dezvolta un domeniu cultural de actualitate și de viitor, care poate aduce beneficii majore la nivel financiar, social, cultural, dar și de imagine pentru țara noastră.

Vă mulțumesc.

Solicit răspuns scris.

Cu stimă, Florian Bodog, senator PSD Bihor.

*

Cu permisiunea dumneavoastră, domnule președinte, și declarația politică.

Domnul Sorin Mihai Cîmpeanu:

Vă rog, domnule senator.

Domnul Florian-Dorel Bodog:

Mulțumesc, domnule președinte.

Declarația mea politică are titlul: „Despre tineri și votul antisistem”.

Stimați colegi,

Conform unui studiu IRES, realizat în această lună pentru inițiativa „Tinerii votează!” aproape 70% din tinerii din România cred că țara se îndreaptă într-o direcție greșită, iar 37% din ei spun că nu au deloc încredere în democrația din România. Mai rău decât atât, instituțiile democrației, de guvernare a statului român, sunt cele în care tinerii au cea mai puțină încredere. La coada încrederii stau partidele politice, Parlamentul, Guvernul, președintele și mass-media. Se observă că în proporție de 90 – 95% tinerii din România spun că au încredere puțină sau deloc în toate aceste instituții ale statului democratic.

„Vreau să votez cu cineva care să poată rade tot”, se gândesc tinerii. Iar această stare de nemulțumire generală și de frustrare este exploatăată politic, din nefericire, însă deloc surprinzător, de către partidele populiste sau neomarxiste. Populiștii de la AUR sau demagogi de la USR și celelalte partidulețe de dreapta nu reprezintă însă o alternativă reală și nici viabilă; Drulă, Orban și ceilalți de dreapta și-au dovedit cu vârf și îndesat incompetența în guvernare, iar Simion și gașca sa de suveraniști nu știu decât să facă circ și scandal. Niciunul dintre aceste personaje nu vrea să schimbe cu adevărat sistemul, toți contestă actuala ordine publică, pentru că urmăresc doar să ajungă în vârful sistemului, să îl controleze, iar pentru a-și atinge acest obiectiv sunt gata să profite de valul antisistem care crește pe zi ce trece.

Acest lucru nu trebuie însă să ne oprească să privim în față realitatea și să admitem atunci când greșim, concentrându-ne pe guvernare, pe politicile publice prin care am combătut criza prețurilor la energie, pe lupta cu inflația, pe realizarea marilor proiecte de infrastructură, pe măsurile prin care să menținem și să creștem nivelul de trai.

Suntem pe punctul de a-i pierde pe drum pe tinerii nemulțumiți, întemeiat sau nu, nici nu mai contează, care ajung să vadă salvarea țării în partidele populiste sau neomarxiste ce se pretind antisistem. Trebuie să înțelegem că tinerii de astăzi sunt dezamăgiți și frustrați, iar atunci când aleg să voteze cu așa-zisele partide antisistem, dar care nu fac altceva decât să le înșele încrederea fie nefăcând nimic, fie aplicând politici dezastruoase, trebuie să le explicăm că dărâmarea actualului sistem nu ajută România

pe termen lung, vor veni alții care vor construi un alt sistem imperfect, care va dezamăgi și el, iar noile generații vor dori să-l schimbe și pe acela. Acest cerc vicios al construcției și dărâării nu poate aduce nimic bun, din contră, doar macină inutil resurse și energie importante.

Actualul sistem politic și de guvernare nu este perfect, dar este unul funcțional și poate produce rezultatele pe care le așteptăm cu toții. Bineînțeles că el poate fi îmbunătățit, bineînțeles că poate fi reformat, însă în niciun caz nu trebuie dărâmat. Trebuie să explicăm tinerilor că cei care pretind de astăzi că sunt mari revoluționari și le promit că vor rade tot, Guvern, partide, instituții, nu sunt altceva decât fie niște șarlatani care nu cred în ce spun, fie niște fanatici de care trebuie să se ferească și mai mult. Să le aducem aminte că toți robespierrii sunt doar la un pas distanță să transforme guvernarea democratică într-o nouă mare teroare.

În încheiere aș mai adăuga un singur lucru: România și românii nu de lideri providențiali au nevoie, ci de lideri responsabili și cu viziune. Tinerii din România au nevoie de lideri politici care să inspire și în care să aibă încredere, au nevoie să vadă că politicile publice rezolvă și nu creează probleme, au nevoie de o țară unde să își dorească un viitor. Dacă nu găsesc ceea ce caută sau nu văd lucrurile bune care se întâmplă astăzi în România, nu este vina lor, ci doar a noastră.

Mesajul meu de astăzi se dorește a fi un semnal de alarmă până nu e prea târziu. Îndemn liderii coaliției PSD – PNL, pe care îi știu oameni onești și atenți la semnalele societății, să ieșim cu toții din zona de confort, să mergem noi către tineri, chiar și în condițiile în care aceștia din urmă nu ne iubesc prea tare, să mergem să vorbim cu ei, să le explicăm ce am realizat bun în această coaliție și de ce este important ca România să rămână pe drumul stabilității și să nu se ajungă la derapaje democratice și nici la experimente guvernamentale dezastruoase.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Florian Bodog, senator PSD Bihor

Domnul Sorin Mihai Cîmpeanu:

Mulțumesc, domnule senator.

Doamna senator Adina Săniuță.

Aveți cuvântul.

Doamna Adina Săniuță:

Mulțumesc.

„Tabloul unei guvernări eșuate care sărăcește românii”.

Un nou record negativ pentru România: inflația în luna februarie a fost de 7,1%, aproape triplă față de media Uniunii Europene.

România este singura țară din Uniunea Europeană aflată în procedură de deficit excesiv. Cu toate acestea, în primele luni ale anului deficitul a fost de 1,6%.

În teorie împrumuturile nu sunt ceva negativ dacă ele sunt folosite pentru investiții, însă statul are tendința, mai ales în an electoral, să cheltuie mai mult decât încasează pentru a susține un aparat de stat greoi, pensii speciale și alte privilegii pentru „speciali”, să finanțeze firme de partid. Statul s-a împrumutat într-un ritm halucinant în anul 2023, iar datoria pusă pe umerii fiecărui român a fost la începutul anului 2024 de aproape 9 000 euro.

O veste proastă nu vine niciodată singură. Datoriile au și ele o scadență de plată pe care statul nu se înghesuie să o plătească și cu care mai îndatorează tot românii, și așa împovărați de dări. Arieratele de peste 90 de zile s-au majorat cu 30,4%, cele de peste 120 de zile au crescut cu 27,6%, iar cele peste 360 de zile s-au majorat cu 13,7%.

Ce face Guvernul pentru a le fi mai bine românilor? Nimic. Îi sărăcește în fiecare zi și vor simți din ce în ce mai acut analfabetismul economic al Guvernului. Îi îndatorează mai mult, îi taxează mai mult și nici acum taxa pe boală nu a fost eliminată.

Pe locul întâi în Europa la inflație și un deficit record, guvernării PNL – PSD își bat joc în continuare de români și îi preocupă doar alegerile.

Adina Săniuță, senatoare USR

Vă mulțumesc.

Domnul Sorin Mihai Cîmpeanu:

Mulțumesc, doamna senator.

*

Domnul senator Liviu Brătescu.

Domnul Liviu Brătescu:

Am mai întâi o întrebare.

Domnul Sorin Mihai Cîmpeanu:

Vă rog.

Domnul Liviu Brătescu:

Stimate domnule ministru Florin-Ionuț Barbu – ministrul agriculturii,

Sectorul agricol este vital pentru dezvoltarea economică a României, cât și pentru siguranța alimentară a cetățenilor români. Acest sector a avut de suferit de pe urma războiului declanșat de Rusia împotriva Ucrainei. Totuși, dincolo de acest conflict, situația fermierilor din regiunea Moldovei este mai precară în comparație cu restul țării.

Port periodic discuții cu fermieri din regiunea Moldovei și, în urma acestor discuții, a ajuns în atenția noastră decalajul capitalizării la nivel național. Agricultură practică în Moldova este cu mult mai slab finanțată spre deosebire de celelalte regiuni ale României. Consecințele acestui fapt se întrevăd și în reticențele fermierilor din Moldova de a accesa fonduri naționale și europene, atâta timp cât aceștia nu-și permit să acopere diferența de capitalizare în accesarea acestor proiecte.

Domnule ministru Florin Barbu, vă rog să îmi răspundeți la următoarele întrebări:

1. Aveți la ministerul pe care îl conduceți o statistică a ratei de absorbție a fondurilor naționale repartizată pe regiunile României?

2. Care este, în procente, statistica de absorbție a proiectelor naționale în sectorul agricol pentru regiunea Moldovei?

Aștept răspunsul dumneavoastră în scris.

Vă mulțumesc.

O interpelare adresată domnului prim-ministru Marcel Ciolacu.

Stimate domnule prim-ministru,

Avem în fața noastră responsabilitatea de a organiza, în cele mai bune condiții, patru rînduri de alegeri. Trăim într-o societate ce îmbrățișează valorile democratice, fără de care aportul nostru, al politicianilor, ar fi lipsit de valoare. În calitate de senator de Iași, mă preocupă, domnule prim-ministru, ca acest proces să se desfășoare în toate condițiile legale.

Domnul Bogdan Cojocaru, președintele filialei PSD Iași, care candidează pentru funcția de președinte al consiliului județean, se află în acest moment într-o situație reală, clară de incompatibilitate. În calitate sa actuală de prefect, domnul Bogdan Cojocaru are la îndemână, prin prisma funcției sale, oportunitatea de a utiliza resursele și influența asociată funcției domniei-sale, pe care le poate utiliza în scopuri politice, pentru a-și promova candidatura sau pentru a influența rezultatul alegerilor locale.

În data de 9 iunie, ieșenii își vor exprima, așa cum prevede și Constituția României, dreptul la vot. Acest proces democratic nu trebuie să fie influențat de acțiunile politice pe care domnul Bogdan Cojocaru le utilizează folosindu-se de calitatea sa de prefect. Atâta timp cât domnia-sa nu-și anunță demisia, există riscul ca întregul proces electoral să fie viciat, iar domnia-sa să continue să utilizeze diferite tertipuri politice pentru a-și asigura un avantaj într-o luptă democratică.

Domnule prim-ministru, vă rog să îmi răspundeți la următoarele întrebări:

Când va demisiona domnul Bogdan Cojocaru din funcția de prefect al județului Iași?

Dacă acest lucru nu se va întâmpla, vă întreb, domnule prim-ministru, ce măsură veți lua pentru a asigura la Iași o competiție electorală în spiritul democrației?

Vă mulțumesc.

Aștept, domnule prim-ministru, răspunsul dumneavoastră în scris.

*

Și o declarație politică, domnule președinte.

Domnul Sorin Mihai Cîmpeanu:

Vă rog, domnule senator.

Domnul Liviu Brătescu:

Domnule președinte,

Doamnelor și domnilor senatori,

Titlul declarației politice de astăzi: „Stoparea declinului demografic – o prioritate națională!”

Datele nu sunt secrete și nici nu mint. În anul 2020 s-au născut în România cei mai puțini copii din ultimul secol. În 2021 s-au născut în țara noastră cei mai puțini copii din ultimii 130 de ani, iar în primul semestru din 2023 s-au născut cei mai puțini copii din ultimii 145 de ani. Așadar, din ce în ce mai puțini copii, dragi colegi, iar sporul demografic este într-o scădere fantastică.

Institutul Național de Statistică ne mai spune că trendul se menține, datele pe care ni le-a pus la dispoziție INS arată că numărul persoanelor care ne părăsesc lunar este aproape dublu față de numărul de nou-născuți. Ca istoric știu prea bine faptul că România nu a mai trecut prin acest fenomen de depopulare masivă niciodată. Pe de o parte, migrația a câteva milioane de concetățeni în ultimele decenii, pe de altă parte suntem în acest trend descendent, masiv, privind sporul natural. Sociologii și statisticienii trag de ceva timp semnale cu privire la această criză în care se află România.

În România a funcționat un Program de „Fertilizare in vitro” și care, cu ajutorul statului, cu ajutorul acestui sistem, un însemnat număr de cupluri au reușit să trăiască fericirea de a avea copii. Pentru multe cupluri acest program național era singura speranță, pentru că procedura este foarte costisitoare și majoritatea familiilor nu și l-ar permite fără un sprijin. Spun că „era” singura speranță pentru că anul acesta nu mai funcționează acest program. Programul pentru „Fertilizare in vitro” a fost stopat în 2024. Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse se mai ocupă doar de 10 000 de dosare depuse de familii încă de anul trecut, dar acum nu mai primește alte cereri pentru că nu mai sunt bani.

Dragi colegi,

Nu putem asista neputincioși la scăderea demografică accelerată, nu putem să închidem la propriu toate căile prin care încurajăm familiile să aibă copii și să sprijinim pe cele care au dificultăți serioase să-și îndeplinească acest vis. Cred că este și de datoria mea să trag acest semnal de alarmă și, în numele familiilor care așteaptă un sprijin, dar și pentru că noi, ca stat, suntem obligați să luăm măsuri pentru a stopa scăderea demografică și nu doar să ne plângem în legătură cu acest adevăr, curent negativ.

Și mai este un aspect care nu este îmbucurător; pe lângă Programul de „Fertilizare in vitro” care a funcționat în România în urmă cu un deceniu, Senatul a adoptat o lege pentru reproducerea umană asistată medical, dar acest proiect a fost respins în 2022 de Camera Deputaților.

Am demarat în urmă cu ceva timp mai multe discuții cu specialiști fie medici, fie persoane care au cunoștințe avansate despre cum funcționează în țările dezvoltate acest program și cum arată legislația pe această temă. Vă anunț că, în urma acestor consultări, intenționez să vă aduc în atenție un proiect de lege privind reproducerea umană asistată medical, un proiect îmbunătățit față de cel despre care am amintit că a fost respins. Lupta trebuie continuată pentru că altfel România se va confrunța cu o situație demografică din ce în ce mai delicată.

Totodată solicit ministerelor în drept să caute soluții pentru reluarea Programului „Fertilizare in vitro”, care este singura speranță a unui număr mare de familii din România de a avea copii.

Este necesar să găsim urgent soluții pentru reluarea acestui program, pentru că a nu face nimic până când vom vota noi o lege nouă nu este o soluție viabilă, avem nevoie de un nou proiect de lege, asta e limpede, și eu voi veni în fața dumneavoastră cu acest proiect, dar trebuie reluat, în același timp, și programul național.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Liviu Brătescu, senator PNL Iași

Domnul Sorin Mihai Cîmpeanu:

Mulțumesc, domnule senator.

*

Aveți cuvântul.

Domnul Dorinel Cosma:

Bună ziua, domnule președinte!

Bună ziua, stimați colegi!

Astăzi voi prezenta o întrebare adresată prim-ministrului Ion-Marcel Ciolacu – prim-ministrul României.

Obiectul interpelării: „Scoateți pensionarii din sălile tribunalelor. Când reformați temeinic justiția?”

Domnule prim-ministru,

Nu mai este pentru nimeni o enigmă faptul că tribunalele și judecătoriile din țară sunt supraîncărcate. Problema gravă este că mulți justițiabili sunt la vârstă înaintată și că destui mor cu dreptatea în mână, dar neconfirmată, până când se soluționează un proces.

La instanțele din aproape toată țara s-a ajuns în situația în care magistrații sunt nevoiți să judece și câte o sută de dosare pe zi. Sunt celebrele cazuri de la Constanța, unde un complet de doi magistrați audiază circa 80 de martori pe zi. La Galați, mai puțin de un sfert din necesarul de judecători au în lucru

tot aproape o sută de dosare. Există situații în care pentru o simplă tutelă se așteaptă și câte șase luni. Situațiile sunt similare la Botoșani, Cluj sau Brașov.

În 2010, Consiliul Superior al Magistraturii a lansat un program menit să elimine supraîncărcarea judecătorilor și să reducă timpul de soluționare a cauzelor. Din păcate, în multe cazuri, efectele au fost inverse. Unii judecători au fost chiar mai încărcăți cu dosare, iar termenele dosarelor noi devin tot mai lungi.

Având în vedere această expunere, vă adresez rugămintea de a-mi răspunde punctual la următoarele întrebări:

1. Ce soluții imediate aveți în vedere pentru ca persoanele vârstnice să-și găsească dreptatea înainte de a părăsi această lume?

2. Aveți un plan viabil, bine gândit și aplicabil de reformare a justiției în acest sens?

3. Până la elaborarea unei strategii și a unei reforme pentru justiție, ce măsuri imediate aveți în vedere pentru reducerea termenelor de judecată?

Vă solicit răspuns oral și în scris.

Vă mulțumesc.

Cu deosebită considerație, Dorinel Cosma, senator AUR Botoșani.

Mai am de prezentat încă o întrebare, dacă sunteți de acord...

Domnul Sorin Mihai Cîmpeanu:

Vă rog, domnule senator.

Domnul Dorinel Cosma:

Poftiți?

Domnul Sorin Mihai Cîmpeanu:

Vă rog, domnule senator, aveți cuvântul.

Domnul Dorinel Cosma:

Da. Scurt, da.

Adresată domnului Adrian-Ioan Veștea, ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației.

Obiectul întrebării: „Situația Spitalului de Îngrijiri Paliative din Botoșani”.

Domnule ministru,

Chiar dacă are o construcție recentă, Spitalul de Boli Cronice și Paliative din Botoșani are încă lacăt pe ușă. La aproape patru ani după ce ar fi trebuit să fie gata, recepția spitalului întârzie.

Lucrările de construcție a Spitalului de Boli Cronice și Îngrijiri Paliative au început în 2017 și au avut un buget inițial de 14,5 milioane de lei, ulterior, valoarea investiției fiind ridicată la 15,6 milioane de lei.

Fostul ministru al dezvoltării, Cseke Attila, anunțase într-o vizită la Botoșani că recepția lucrării va fi făcută de Compania Națională de Investiții în luna februarie 2023. Ulterior, termenul a fost amânat

pentru luna aprilie 2023, însă nici acesta n-a fost respectat. Iată-ne în luna martie 2024 și nimeni nu spune când va fi dat în folosință acest spital atât de așteptat de către comunitatea botoșăneană.

Investiția s-a derulat cu finanțare de la Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, prin Compania Națională de Investiții.

Noul spital va purta numele de „Academician Leon Dănăilă”.

Având în vedere această expunere, vă adresez rugămintea de a-mi răspunde punctual la următoarele întrebări:

1. Care este situația la această investiție, ce probleme întârzie recepția lucrărilor?
2. Când estimați că acest spital va deveni funcțional?

Vă solicit răspuns scris și oral.

Vă mulțumesc.

Cu deosebită considerație, Dorinel Cosma, senator AUR Botoșani.

Domnul Sorin Mihai Cîmpeanu:

Mulțumesc, domnule senator.

*

Domnul senator Berea sau domnul senator Bordei.

Domnule senator Berea, aveți cuvântul.

Domnul Cristinel-Gabriel Berea:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

În anul 2015 Mihai Chirica ajunge în postura de primar interimar al Iașiului, după ce fostul primar Gheorghe Nichita a fost suspendat din funcție.

În anul 2016, dragul nostru Mihai a fost ales primar, urmând să mai obțină încă un mandat din 2020 până în prezent. Din păcate, acești nouă ani conduși de administrația Chirica au fost acompaniați și de nouă ani de incompetență, în ceea ce privește bineînțeles instituțiile publice din Iași.

La fel putem spune și despre Consiliul Județean unde PNL-ul și PSD-ul s-au rotit la putere. Exemple ale lipsei de competență din partea instituțiilor publice din Iași sunt numeroase. Unul recent ar fi contractul de dezăpezire semnat de Direcția Județeană de Administrație a Drumurilor și Podurilor din Iași care a ieșit din valabilitate pe data de 9 martie.

Dacă am trăi într-o lume în care perioada ninsorilor începe strict la 1 decembrie și se încheie la 1 martie, acest lucru nu ar fi nicio problemă, însă după cum toți bine știm, se pot întâmpla și evenimente neplăcute precum cel de anul trecut unde viscolul a lovit România în luna aprilie. În urma acestui

eveniment neplăcut, orașul Iași a fost blocat și sute de cetățeni au rămas sechestrați în propriile mașini pentru faptul că deja DJADP Iași a semnat contractul pentru dezzăpeziri, ce să vedeți, tot până în luna martie.

Problema principală este că ninsoarea din aprilie anul trecut nu este un caz izolat, aproape în fiecare an apar ninsori și viscole după încheierea contractelor de dezzăpezire și primăria și Direcția Județeană de Administrație a Drumurilor și Podurilor Iași declarându-se de fiecare dată „luați prin surprindere.” Așa că, dragii ieșeni, vă sfătuiesc ca în perioada următoare să aveți în permanență provizii în mașină în caz că administrația Chirica-Alexe este luată prin surprindere, nu-i așa, și anul acesta.

Un alt exemplu apare la CET Holboca, unde primăria din Iași a amânat ani de zile proiectul de modernizare a centralei. Inițiativa primăriei de a demara proiectul a apărut abia după ce UE a aplicat sancțiuni în valoare de, atenție, 25 de milioane de euro din cauza poluării produse, un caz tipic al administrației Chirica de „nu facem până nu ne dă cineva peste mână”.

De asemenea, să nu uităm și Colegiul Pedagogic „Vasile Lupu” din Iași, care avea clădire veche de 130 de ani ce se dărâma la propriu peste copii, fiind declarată pe locul șase al școlilor cu risc seismic din România. Primăria Iași a amânat intervenția, și mai multe licitații care aveau scop reabilitarea acestei școli, pentru că vă dați seama nu câștiga cine trebuie. Mi-e greu să cred că mai există vreun ieșean care să mai suporte aroganța și nesăbuirea administrației locale conduse de cuplul Mihai Chirica-Costel Alexe.

Faptul că acești indivizi ne iau la mișto de aproape zece ani cu promisiuni false și proiecte care apar doar pe foaie și nu în realitate, ne demonstrează tuturor că ar face orice pentru a rămâne în funcție, dar nu ceva productiv pentru ieșeni.

Cristi Berea, senator USR de Iași

Mulțumesc.

Domnul Sorin Mihai Cîmpeanu:

Mulțumesc.

Domnul senator Maricel Popa.

Domnul Maricel Popa:

Mulțumesc, domnule președinte.

Dragi colegi,

„Iașul și zona Moldovei pe lista de priorități a Guvernului condus de Marcel Ciolacu!”

În acest moment, cu fonduri europene, prin Planul național de redresare și reziliență, zona Moldovei beneficiază de investiții în infrastructură rutieră cifrată la peste 7 miliarde de euro. Alături de acestea, în curând vor demara, cu fonduri guvernamentale, europene sau din credite, alte proiecte de interes major.

În primul rând, cu bani din PNRR se construiește acum A7, autostrada Moldovei, Ploiești – Pașcani, aflată toată în șantier. Pe ce? Pe toate cele 13 tronsoane în care a fost împărțită lucrarea.

Mai multe segmente sunt în stadiul avansat de execuție, ceea ce înseamnă că o parte vor fi date traficului rutier chiar începând din acest an. Termenul maxim de finalizare pentru toate loturile este anul 2026. Investiția totală este de peste 6 miliarde de euro și cele două capete montane ale A8 Ungheni – Iași – Târgu-Neamț – Târgu Mureș beneficiază de fonduri prin PNRR.

Astfel, sectoarele Leghin – Târgu Neamț, aproape 30 de kilometri, și Târgu-Mureș – Miercurea Nirajului încă 24 de kilometri sunt în fază de implementare. Finanțarea ambelor șantiere de pe Autostrada Unirii se ridică la un miliard de euro. Ca o paranteză, vreau să subliniez importanța fondurilor europene în procesul de dezvoltare și modernizare a României.

Din 2007, de la integrarea noastră și până în prezent, România a absorbit fonduri europene de peste 90 de miliarde de euro și a contribuit la bugetul Uniunii Europene cu 29 de miliarde de euro, rezultă, așadar, un plus de 61 de miliarde de euro, absorbție netă de fonduri nerambursabile reușite de țara noastră în cei 17 ani de apartenență la Uniunea Europeană.

Pe termen scurt, alte investiții publice importante vor demara pentru zona de Nord-Est a țării:

- Secțiunea montană de A8 pe traseul Miercurea Nirajului – Leghin, construcția celor 160 de kilometri este estimată la 7,5 miliarde de euro și are indicatorii aprobați;

- prelungirea A7 de la Pașcani la Suceava și de acolo mai departe până la Siret;

- Spitalul Regional de Urgență Iași ale cărui lucrări vor debuta foarte curând, unitatea spitalicească, una modernă la standarde europene, va costa 600 de milioane de euro;

- sala polivalentă pentru Iași; recent, Guvernul a aprobat indicatorii obiectivului, astfel că va fi scos la licitație pentru proiectare și execuție. În total alte 100 de milioane de euro.

Moldova se dezvoltă.

Cu deosebită considerație, senator PSD de Iași, Maricel Popa.

Vă mulțumesc.

Domnul Sorin Mihai Cîmpeanu:

Mulțumesc, domnule senator.

*

Aveți?

Vă rog, vă invit la microfon.

Domnul Adrian Costea:

Vă mulțumesc.

Întrebarea parlamentară este adresată ministrului apărării naționale, al Ministerului Afacerilor Externe, cât și al Ministerului Finanțelor.

Obiectul întrebării: „Poziția Guvernului României privind emiterea de «obligațiuni de apărare» (eurobonduri) pentru finanțarea creșterii capacităților de apărare ale Uniunii Europene”.

Stimați miniștri,

La Summitul de la Bruxelles din 21 – 22 martie s-a decis implementarea Strategiei Industriale de Apărare Europene. Principalul obiectiv al acestei strategii este ca blocul comunitar să treacă la o „schimbare de paradigmă, de la răspunsul de urgență la pregătirea pentru apărare”. Strategia este însoțită de Programul european pentru industria de apărare și un cadru de măsuri pentru a asigura disponibilitatea și furnizarea la timp a echipamentelor militare.

Măsurile vor viza, printre altele:

- eficientizarea cererii de apărare colectivă a statelor membre;
- asigurarea disponibilității tuturor produselor de apărare în orice circumstanțe, în orice orizont de timp;
- bugetele naționale și Uniunea Europeană vor sprijini cu mijloacele necesare adaptarea industriei europene de apărare la noul context de securitate;
- colaborarea cu NATO și partenerii strategici, partenerii similari și internaționali, cooperarea mai strânsă cu Ucraina.

Privind oferta, strategia stabilește direcția de dezvoltare a Bazei industriale și tehnologice de apărare europeană, astfel încât să fie mai puțin expusă riscurilor, flexibilă, asigurând securitatea aprovizionării statelor membre în caz de urgență prin crearea unor mecanisme care să permită industriei de apărare să aibă prioritate față de comenzi și companii civile.

Privind cererea, Comisia vrea ca guvernele europene să achiziționeze în comun mai mult armament european. Ea prevede expres ca statele membre să facă achiziții publice și prin intermediul industriei locale. Practic, s-a decis trecerea Uniunii la o economie de război, ca răspuns la economia de război a Rusiei. În acest scop, se vor aloca inclusiv granturi de ordinul miliardelor de euro, dar statele vor face și împrumuturi.

În acest context, s-a lansat dezbateră privind emiterea de „obligațiuni de apărare”, așa-numitele eurobonduri. Totuși, țări ca Austria, Danemarca, Finlanda, Olanda, Suedia, așa-numitele state „frugale”, sunt reticente față de aceste obligațiuni. Sunt țările ce anterior s-au opus vehement împrumuturilor pentru finanțarea unor cheltuieli publice mai mari în UE în perioade de criză economică, de teamă că efectul ar fi negativ.

Este relevant de adăugat că datoria externă totală a României a crescut în ianuarie 2024 cu 4,3 miliarde de euro, ajungând la 173 miliarde euro, conform BNR, iar deficitul de cont curent s-a majorat cu 78%, ajungând la 1,36 miliarde euro.

În aceste condiții, se impun următoarele întrebări:

1. Care este, în acest context, poziția Guvernului României în mai sus-menționata dezbateră privind eventualele împrumuturi prin emiterea de obligațiuni de apărare, așa cum a propus președintele Consiliului European, Charles Michel?

2. Cum va beneficia industria de apărare a României de respectivele granturi și comenzi prin achiziții publice? Există un plan elaborat în acest sens? Ce parteneriate cu industrii ale altor state membre UE se au în vedere pentru viitoarele eventuale achiziții comune la nivel UE?

Vă rog să transmiteți răspunsul dumneavoastră în scris.

Cu permisiunea dumneavoastră, mai am și o interpelare pentru Ministerul Educației.

Domnul Sorin Mihai Cîmpeanu:

Vă rog.

Domnul Adrian Costea:

Obiectul interpelării: „Armonizarea cadrului legislativ în scopul funcționării în condiții optime a sistemului de învățământ”.

Stimată doamnă ministru,

Ultimele cazuri prezentate în mass-media, despre care nu voi detalia în prezenta interpelare, au adus un însemnat prejudiciu de imagine școlii românești, un prejudiciu de imagine care se va menține multă vreme, având în vedere maniera tendențioasă a unei însemnate părți a mass-mediei românești, aceea de a reflecta disfuncționalitățile din sistem, mergând până la generalizare în detrimentul unei prezentări obiective.

O problemă stringentă este neconcordanța noii Legi a învățământului preuniversitar cu regulamentele interne de funcționare a unităților de învățământ, de exemplu: Statutul elevului, respectiv Regulamentele de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar (ROFUIP). Nici până la acest moment nu s-a definit o procedură clară privind sancționarea elevilor prin exmatriculare. Dacă în Legea nr.198/2023 exmatricularea din învățământul obligatoriu de 12 clase este permisă „în situații foarte grave, când prezența elevului în școală pune în pericol siguranța elevilor sau a personalului din școală, afectând dreptul la educație, respectiv la muncă” (situații care, în opinia mea, vor fi destul de dificil de evaluat din punct de vedere juridic), în Statutul elevului, exmatricularea elevilor din învățământul obligatoriu este strict interzisă.

Nu voi milita niciodată pentru decizii abuzive de exmatriculare, care să contribuie la bilanțul trist al abandonului școlar, dar statutul de elev nu este numai un drept, ci și o obligație a unei conduite a unui viitor cetățean.

Drept urmare, adresez următoarele întrebări:

O întrebare generală este următoarea: lipsa prevederii unei sancțiuni maxime pentru actele de indisciplină extremă ar putea crea un context favorabil impunității?

Întrebarea numărul 2: cum veți reglementa și rezolva dilema exmatriculării din învățământul obligatoriu?

Întrebarea numărul 3: de asemenea, în virtutea unui spațiu al respectului reciproc, așa cum ar trebui să fie școala românească, care este poziția Ministerului Educației privind necesitatea unei legi de protecție a cadrului didactic prin conferirea statutului de autoritate publică?

Cu deosebită considerație, senator Costea Adrian.

Vă mulțumesc.

Domnul Sorin Mihai Cîmpeanu:

Mulțumesc, domnule senator.

*

Domnule senator Bordei Cristian, aveți cuvântul, vă rog.

Domnul Cristian Bordei:

Mulțumesc, domnule președinte.

Am o declarație politică cu titlul: „Mofturile caprei râioase!”

Stimați colegi,

De ani de zile auzim în spațiul public o smiorcăială și o victimizare aproape instituționalizate pe tema „Străinii răi ne persecută”. Comisia Europeană ne persecută. Marile puteri ne persecută. Organizațiile internaționale ne persecută. Federațiile internaționale ne persecută sportivii. Eurovision ne persecută cântăreții. Tot mapamondul are un dinte împotriva noastră. Suntem tratați ca țară și cetățeni de mâna a doua etc, etc.

Aceasta este cea mai bună scuză posibilă, folosită de diverși conducători de instituții pentru a-și masca incompetența și neputințele și este o mantră pe baza căreia diverse forțe politice încearcă să capitalizeze electoral masiv în perioada alegerilor, și de multe ori și reușesc, inducând această idee în rândul unor mase mari de cetățeni. Însă o veche zicală zice: „Obrazul subțire cu cheltuială se ține”. Cu alte cuvinte, dacă ai pretenții de respectabilitate globală, trebuie să te și porți ca atare și să investești ca atare.

Să luăm, de exemplu, situația reprezentării României în străinătate și a Ministerului Afacerilor Externe în general. Situația este în mod cronic foarte proastă. Misiunile externe ale României au prea puțin personal, multe clădiri de ambasade sunt într-o stare foarte proastă, fondurile necesare pentru o reprezentare pe măsura pretențiilor lipsesc aproape total, salariile diplomaților sunt foarte mici comparativ cu țările civilizate, iar exemplele pot continua, nenumărate, privind această mare prăpastie între pretențiile pe care le afișăm și mijloacele pe care le alocăm. Cu alte cuvinte, ne comportăm noi

înșine ca ruda săracă. Bugetul alocat Ministerului de Externe este, an de an, subdimensionat și atunci cum putem avea pretenția să fim respectați? Credeți că autoritățile din statele gazdă nu văd asta?

Deci înainte de a avea pretenții de la alții, trebuie să avem pretenții de la noi. Degeaba ținem coada sus, dacă arătăm ca și capra râioasă. Așadar, partidele care conduc această țară de peste 30 de ani, care în același timp sunt și campioanele lamentărilor despre această închipuită persecuție a noastră de către străini, în special PSD, ar trebui să înceapă prin a renunța la această ipocrizie ticăloasă și să aloce sumele corespunzătoare acțiunilor și instituțiilor de reprezentare. Doar că pentru asta trebuie să taie din sumele uriașe cheltuite aiurea pentru pensii speciale și întreținerea clientelei politice, să aloce banii acolo unde chiar contează și sunt necesari și să înceapă să câștige voturi pe bune și nu pe baza manipulării alegătorilor prin amplificarea urii față de străini. Cam greu. Slabe speranțe cu PSD și PNL.

Mulțumesc.

Cristian Bordei, senator USR, Circumscripția electorală nr.13 Cluj

Domnul Sorin Mihai Cîmpeanu:

Mulțumesc, domnule senator.

Domnul senator Ștefan Pălărie, după care o să închidem ambele ședințe.

Mulțumesc.

Domnul Ștefan Pălărie:

Mulțumesc, domnule președinte de ședință.

Stimate colege,

Stimați colegi,

Textul declarației politice de astăzi se intitulează: „Epoca de «tristă amintire» din educație – mandatul Ligiei Deca”.

„Sistemul românesc se luptă cu influența și abuzul de putere politică în abordarea unor probleme ale mediului universitar”. Ce verdict rece și sec. Direct din partea unui serviciu de evaluare al Parlamentului European de acum doar două săptămâni.

Presa din România arată din nou cum am ajuns la 50% dintre rectorii aleși în 2023 și 2024, să fi depășit pragul de două mandate, și un sfert din aceștia au ajuns la un al patrulea mandat. Când USR vă spunea că este inadmisibilă politizarea și împărțirea sub formă de feude a mediului universitar românesc cu rectori pe viață, puterea a spus că exagerăm. Când arătam că astăzi adevărate clanuri de plagiatori își dau legi cu dedicație din ditamai Parlamentul României ca să nu fie sancționați pentru plagiate, au întors capul ca și când problema nu există. Când avertizam că nu mai există integritate academică prin modul în care CNATDCU și alte entități au fost castrate de atribuții, cei de la putere au zis că doar ei se pricep să facă legi pe care alții nu le înțeleg. Iată că adevărul spus din gura noastră, a USR, a ajuns să fie un

punct de vedere și o critică oficială venită dinspre Europa. Trist. Vreau să văd acum cum o să mai vină să le spună și celor din Europa că exagerează, că au vedenii, că nu înțeleg.

Mă adresez doamnei ministru Ligia Deca, ministrul absent al educației, fără prea mare așteptare că va răspunde, pentru că s-a obișnuit să stea izolată într-un turn de fildeș. Cum vă simțiți să avem o stare a învățământului universitar mai proastă decât atunci când ați preluat-o chiar de la domnul Câmpeanu, plecat din funcție tocmai pentru un scandal de plagiat? Cum vă simțiți când toată lumea spune că școala se prăbușește pe noi, de la nivel universitar, unde educația nu mai aparține studenților, ci multor baroni rectori, până la cel preșcolar, unde Programul „Masă caldă” sau „Masă sănătoasă”, cum vreți să-i mai ziceți, e în faliment nefinanțat și a băgat chiar zilele trecute un copil în spital pentru că mâncarea era stricată?

Înțelegeți, nu puteți să mai ascundeți atâta mizerie sub preș la infinit, renunțați la aroganță și indiferență, puneți mâna și salvați ce mai poate fi salvat din învățământul românesc!

Vă mulțumesc.

Senator USR, Ștefan Pălărie, Circumscripția nr.42 București

Domnul Sorin Mihai Câmpeanu:

Mulțumesc, domnule senator.

*

Înainte de a închide ambele sesiuni, vă aduc la cunoștință că au depus întrebări în scris următorii colegi:

- Prioteasa Ion, Genoiu Mihail, Toanchină Marius-Gheorghe, Purcărin Bianca, Torma Adrian Constantin, Cristina Ioan, Firu Stela, Muntean Lucica Dina, Răcuci Claudiu, Ioan Raluca-Gabriela, Silvia Dinică, Neagu Ionuț, Busuioc Andrei și Hangan Andrei.

Interpelări în scris au depus:

- Toanchină Marius, Torma Adrian, Purcărin Bianca, Sbirnea Liliana, Banu Claudia, Muntean Lucica, Moș Arina, Mihail Radu, Vlad Sergiu, Cosma Dorinel, Aelenei Evdochia, Mateescu Sorin, Cioromelea Valentin, Neagu Ionuț, Busuioc Andrei, Costea Adrian.

*

Iar declarații politice în scris au depus următorii colegi:

- Stan Ioan, Mirea Siminica, Toanchină Marius, Purcărin Bianca, Dunca Alexandru, Genoiu Mihail, Prioteasa Ion, Mihai Alfred-Antonio, Răcuci Claudiu, Dohotar Mihăiță, Potecă Vasile, Busuioc Andrei, Hangan Andrei... Aelenei Evdochia și Iovanovici-Șoșoacă Diana.

Vă mulțumesc.

Declar închise ambele ședințe de întrebări, interpelări, precum și de dezbateri politice.

Ședința s-a încheiat la ora 12.50.